

คดีหมายเลขดำที่ พ๑๒๗๒/๒๕๖๐
คดีหมายเลขแดงที่ พ๑๒๒๕/๒๕๖๑

ศาลจังหวัดสุรินทร์

ป.พ.พ. ประกันภัยค้ำจุน มาตรา ๘๘๗

จำเลยที่ ๑ กับนางสาว อ. ผู้ตายไม่ได้จดทะเบียนสมรสกัน ดังนั้นโจทก์ที่ ๓ จึงเป็นบุตรที่ชอบด้วยกฎหมายของนางสาว อ.เพียงคนเดียว หาใช่บุตรที่ชอบด้วยกฎหมายของจำเลยที่ ๑ ด้วยไม่ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๖๒ ที่ห้ามฟ้องบุพการีของตนเป็นคดีแพ่งหรือคดีอาญาเป็นบทกฎหมายที่จำกัดสิทธิ ต้องตีความโดยเคร่งครัด จึงห้ามเฉพาะบุตรที่ชอบด้วยกฎหมายฟ้องบุพการีของตนเท่านั้น คำฟ้องของโจทก์ที่ ๓ จึงไม่เป็นอุทลุม

การตีความเนื้อความในเอกสารจะต้องตีความตามเนื้อความตามตัวอักษร จำเลยที่ ๒ อ้างว่า เงื่อนไขและความคุ้มครองกรมธรรม์ประกันภัยค้ำจุนข้อ ๑.๑ ให้คำจำกัดความว่าบุคคลภายนอกที่ได้รับความคุ้มครองไม่รวมถึงผู้ขับขี่ที่เป็นฝ่ายจะต้องรับผิดชอบตามกฎหมายตลอดจนลูกจ้าง คู่สมรส บิดา มารดา บุตร ของผู้ขับขี่ ตามเอกสารหมาย ล.๕ โจทก์ทั้งสามมิใช่บุคคลภายนอก จำเลยที่ ๒ จึงไม่ต้องรับผิดชอบต่อโจทก์ทั้งสาม ข้อความที่ว่าบุคคลภายนอกไม่รวมถึงผู้ขับขี่ที่เป็นฝ่ายจะต้องรับผิดชอบตามกฎหมายตลอดจนถึงลูกจ้างในทางการที่จ้าง คู่สมรส บิดา มารดาและบุตรของผู้ขับขี่ หมายถึง ลูกจ้างในทางการที่จ้าง คู่สมรส บิดา มารดาและบุตรที่ชอบด้วยกฎหมายของผู้ขับขี่ที่เป็นฝ่ายจะต้องรับผิดชอบตามกฎหมายด้วย ดังนั้นหากผู้ได้รับความเสียหายเป็นคู่สมรส บิดา มารดา หรือบุตรแต่ไม่ได้เป็นฝ่ายที่จะต้องรับผิดชอบตามกฎหมาย ก็ถือเป็นบุคคลภายนอกที่มีสิทธิได้รับชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากจำเลยที่ ๒ ในฐานะผู้รับประกันภัยตามเงื่อนไขตามสำเนาหนังสือแจ้งความคุ้มครองหมาย จ.๕ ทั้งสิ้น ดังนั้นจำเลยที่ ๒ จึงต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในนามของจำเลยที่ ๑ ผู้เอาประกันภัยเพื่อความวินาศภัยอันเกิดขึ้น

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับให้จำเลยทั้งสองร่วมกันหรือแทนกันชำระเงินแก่โจทก์ที่ ๑ และที่ ๒ เป็นเงิน ๘๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าวนับแต่วันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๐ จนกว่าจะชำระเสร็จ และให้ร่วมกันชำระเงิน ๔๖๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าวนับแต่วันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๐ จนกว่าจะชำระเสร็จ

จำเลยที่ ๑ ขาดนัดยื่นคำให้การ

จำเลยที่ ๒ ให้การว่า โจทก์ที่ ๓ เป็นบุตรโดยชอบด้วยกฎหมายของจำเลยที่ ๑ จึงไม่มีอำนาจฟ้องทั้งโจทก์ทั้งสามเป็นบุคคลในครอบครัวไม่ถือเป็นบุคคลภายนอก อันที่จำเลยที่ ๒ ผู้รับประกันภัยค้ำจุนจะต้องรับผิดชอบ โจทก์ที่ ๓ ไม่มีอำนาจขอเป็นผู้แทนเฉพาะคดี

คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยประเด็นแรกว่า โจทก์ที่ ๑ มีอำนาจเป็นผู้แทนเฉพาะคดีโจทก์ที่ ๓ หรือไม่ เห็นว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ผู้ไร้ความสามารถจะเสนอข้อหาต่อศาลหรือดำเนินกระบวนการพิจารณาใด ๆ ได้ ต่อเมื่อได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งประมวล

กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยความสามารถและตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ ซึ่งวรรคสองได้บัญญัติให้ศาลมีอำนาจทำการสอบสวนด้วยเรื่องความสามารถ ถ้าเป็นที่พอใจว่ามีความบกพร่องในเรื่องความสามารถ ศาลอาจมีคำสั่งให้แก้ไขข้อบกพร่องนั้นเสียให้บริบูรณ์ภายในเวลาอันสมควรที่ศาลจะสั่ง และวรรคสาม บัญญัติว่าถ้าศาลเห็นว่าเป็นเพื่อความยุติธรรม ไม่ควรให้กระบวนพิจารณาดำเนินการเนินช้า ศาลจะสั่งให้คู่ความฝ่ายที่บกพร่องในเรื่องความสามารถดำเนินคดีไปก่อนชั่วคราวก็ได้ และวรรคท้าย บัญญัติว่าถ้าผู้ไร้ความสามารถไม่มีผู้แทนโดยชอบธรรม หรือผู้แทนโดยชอบธรรมทำหน้าที่ไม่ได้ ศาลมีอำนาจออกคำสั่งให้อนุญาตหรือยินยอมตามที่ต้องการ หรือตั้งผู้แทนเฉพาะคดีนี้ให้แก่ผู้ไร้ความสามารถก็ได้ คดีนี้แม่โจทก์ที่ ๑ จะมีใช้ผู้แทนโดยชอบธรรม แต่เมื่อศาลรับฟ้องและดำเนินกระบวนพิจารณาต่อมา อาทิเช่น รับคำร้องขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาล นัดพร้อมเพื่อให้คู่ความเจรจาตกลงกัน พร้อมทั้งกำหนดแนวทางการดำเนินคดี จึงถือว่าศาลได้ตั้งโจทก์ที่ ๑ เป็นผู้แทนเฉพาะคดีให้แก่โจทก์ที่ ๓ ผู้ไร้ความสามารถโดยปริยายแล้ว

คดีมีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยประเด็นต่อมาว่า ฟ้องโจทก์ที่ ๓ เป็นอุทลุมหรือไม่ ข้อเท็จจริงได้ความว่า จำเลยที่ ๑ กับนางสาว อ. ผู้ตาย ไม่ได้จดทะเบียนสมรสกัน ดังนั้นโจทก์ที่ ๓ จึงเป็นบุตรที่ชอบด้วยกฎหมายของนางสาว อ. เพียงคนเดียว หากใช้บุตรที่ชอบด้วยกฎหมายของจำเลยที่ ๑ ด้วยไม่ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๖๒ ที่ห้ามฟ้องบุพการีของตนเป็นคดีแพ่งหรือคดีอาญาเป็นบทกฎหมายที่จำกัดสิทธิ ต้องตีความโดยเคร่งครัด จึงห้ามเฉพาะบุตรที่ชอบด้วยกฎหมายฟ้องบุพการีของตนเท่านั้น คำฟ้องของโจทก์ที่ ๓ จึงไม่เป็นอุทลุม

คดีมีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยประเด็นต่อมาว่า จำเลยทั้งสองต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่โจทก์ทั้งสามหรือไม่ เพียงใด ข้อเท็จจริงได้ความว่า จำเลยที่ ๑ กระทำละเมิดเป็นเหตุให้นางสาว อ. ถึงแก่ความตาย การกระทำของจำเลยที่ ๑ จึงเป็นการทำละเมิดต่อโจทก์ทั้งสาม จำเลยที่ ๑ จำต้องชดเชยค่าสินไหมทดแทนแก่โจทก์ทั้งสาม อันได้แก่ ค่าปลงศพรวมทั้งค่าใช้จ่ายอันจำเป็นอย่างอื่น ๆ และค่าขาดไร้อุปการะ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๔๓ วรรคหนึ่งและวรรคสาม สำหรับค่าปลงศพของนางสาว อ. ผู้ตายนั้น จำเลยทั้งสองไม่นำสืบโต้แย้งให้เห็นเป็นอย่างอื่น หรือโต้แย้งว่าค่าใช้จ่ายดังกล่าว นั้นไม่ถูกต้องแต่อย่างใด ข้อเท็จจริงจึงรับฟังได้ตามที่โจทก์ที่ ๑ และโจทก์ที่ ๒ นำสืบ จำเลยที่ ๑ จึงต้องรับผิดชอบชำระค่าปลงศพจำนวน ๒๐๐,๐๐๐ บาท ตามขอแก่โจทก์ที่ ๑ และโจทก์ที่ ๒

ส่วนค่าขาดไร้อุปการะที่โจทก์ทั้งสามเรียกร้องมานั้น จำเลยที่ ๒ ต่อสู้ว่าค่าขาดไร้อุปการะที่เรียกร้องมานั้นเป็นจำนวนที่สูงและไม่สามารถเรียกร้องกันได้ ประเด็นนี้โจทก์ทั้งสามมีโจทก์ที่ ๑ และโจทก์ที่ ๒ เป็นพยานเบิกความว่าโจทก์ที่ ๑ และโจทก์ที่ ๒ เป็นสามีภริยาโดยชอบด้วยกฎหมาย มีบุตรด้วยกัน ๑ คน คือ นางสาว อ. ผู้ตาย ส่วนโจทก์ที่ ๓ เป็นบุตรของนางสาว อ. ผู้ตาย โจทก์ที่ ๑ และโจทก์ที่ ๒ ในฐานะบิดามารดาและโจทก์ที่ ๓ ในฐานะบุตรของนางสาว อ. ผู้ตาย ย่อมขาดไร้อุปการะเลี้ยงดูจากผู้ตาย ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๘๘/๓๘ และมีสิทธิฟ้องเรียกเอาค่าขาดไร้อุปการะจากจำเลยที่ ๑ ผู้ทำละเมิดและกับจำเลยที่ ๒ ในฐานะผู้รับประกันภัยค่าจุนได้ จึงเห็นสมควรกำหนดค่าขาดไร้อุปการะแก่โจทก์ที่ ๑ และโจทก์ที่ ๒ เป็นเงินเดือนละ ๒,๔๕๐ บาท นับแต่วันทำละเมิดเป็นระยะเวลา ๑๐ ปี นับแต่วันทำละเมิด รวมเป็นเงิน ๒๙๔,๐๐๐ บาท และเป็นเหตุให้โจทก์ที่ ๓ ซึ่งเป็นเด็กหญิงอายุเพียง ๕ ปีเศษ

ต้องกำพริ้ขาดความอบอุ่นที่ควรจะได้รับจากมารดา จึงเห็นสมควรกำหนดค่าขาดไร้อุปการะแก่โจทก์ที่ ๓ เป็นเงินเดือนละ ๓,๐๐๐ บาท นับแต่วันทำละเมิดเป็นระยะเวลา ๑๔ ปี นับแต่วันทำละเมิด รวมเป็นเงิน ๕๐๔,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๐ อันเป็นวันทำละเมิดจนกว่าจะชำระเสร็จ

สำหรับความรับผิดของจำเลยที่ ๒ ข้อเท็จจริงเบื้องต้นตามที่คู่ความทั้งสองฝ่ายไม่ได้แย้งกัน รับฟังเป็นยุติว่า จำเลยที่ ๒ เป็นผู้รับประกันภัยรถยนต์ กรมธรรม์ประเภทที่ ๑ คันที่จำเลยที่ ๑ ขับ มีโจทก์ทั้งสามและนางสาว อ. ผู้ตาย นั่งโดยสารมาด้วย วันเกิดเหตุจำเลยที่ ๑ ขับรถยนต์ที่จำเลยที่ ๒ รับประกันภัยค้ำจุนไว้ด้วยความประมาทปราศจากความระมัดระวัง เป็นเหตุให้โจทก์ทั้งสามได้รับบาดเจ็บสาหัส ส่วนนางสาว อ.ถึงแก่ความตาย ข้อเท็จจริงปรากฏตามหนังสือแจ้งความคุ้มครองหมาย จ.๕ ระบุความคุ้มครองความรับผิดต่อบุคคลภายนอกไว้ที่ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาทต่อคน จำเลยที่ ๒ ต่อสู้ว่าซึ่งตามเงื่อนไขในเอกสารแนบท้ายกรมธรรม์หมวดความคุ้มครองความรับผิดต่อบุคคลภายนอก ข้อ ๑.๑ ได้ให้คำจำกัดความว่า บุคคลภายนอกที่ได้รับความคุ้มครองไม่รวมถึงผู้ขับขี่ที่เป็นฝ่ายจะต้องรับผิดตามกฎหมายตลอดจนลูกจ้างในทางการที่จ้าง คู่สมรส บิดา มารดา บุตร ของผู้ขับขี่ นางสาว อ. ผู้ตายเป็นภริยาของจำเลยที่ ๑ ถือว่าเป็นบุคคลในครอบครัวไม่ถือเป็นบุคคลภายนอก การตีความเนื้อความในเอกสารจะต้องตีความตามเนื้อความตามตัวอักษร ข้อความที่ว่า บุคคลภายนอกไม่รวมถึงผู้ขับขี่ที่เป็นฝ่ายจะต้องรับผิดตามกฎหมายตลอดจนถึงลูกจ้างในทางการที่จ้าง คู่สมรส บิดา มารดาและบุตรของผู้ขับขี่ หมายถึง ลูกจ้างในทางการที่จ้าง คู่สมรส บิดา มารดาและบุตรที่ขอด้วยกฎหมายของผู้ขับขี่ที่เป็นฝ่ายจะต้องรับผิดตามกฎหมายด้วย ดังนั้นหากผู้ที่ได้รับความเสียหายเป็นคู่สมรส บิดา มารดา หรือบุตร แต่ไม่ได้เป็นฝ่ายที่จะต้องรับผิดตามกฎหมาย ก็ถือเป็นบุคคลภายนอกที่มีสิทธิได้รับชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากจำเลยที่ ๒ ในฐานะผู้รับประกันภัยตามเงื่อนไขในสำเนาหนังสือแจ้งความคุ้มครองหมาย จ.๕ ทั้งสิ้น ดังนั้นจำเลยที่ ๒ จึงต้องรับผิดชอบค่าสินไหมทดแทนในนามของจำเลยที่ ๑ ผู้เอาประกันภัยเพื่อความวินาศภัยอันเกิดขึ้นต่อโจทก์ทั้งสาม แต่ต้องไม่เกินวงเงินที่ระบุไว้ในสำเนาหนังสือแจ้งความคุ้มครองหมาย จ.๕

พิพากษาให้จำเลยทั้งสองร่วมกันชำระเงิน ๔๙๔,๐๐๐ บาท แก่โจทก์ที่ ๑ และโจทก์ที่ ๒ กับให้ร่วมกันชำระเงิน ๕๐๔,๐๐๐ บาท แก่โจทก์ที่ ๓ พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าว สำหรับจำเลยที่ ๑ นับแต่วันทำละเมิด (วันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๐) สำหรับจำเลยที่ ๒ นับแต่วันฟ้อง (วันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๐) จนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ทั้งสาม กับให้จำเลยทั้งสองร่วมกันชำระค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ โดยกำหนดค่าทนายความ ๒๕,๐๐๐ บาท สำหรับค่าฤชาธรรมเนียมที่โจทก์ทั้งสามได้รับยกเว้นนั้น ให้จำเลยทั้งสองร่วมกันนำมาชำระต่อศาลในนามของโจทก์ทั้งสาม ค่าขออื่นให้ยก./

หัตถยา มั่นยืน - ย่อ
ศิริวัฒน์ นาคเจริญ - ตรวจ